

ACC. N:R. M. 6950:1-8.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielsson
Härad: Kinnared Adress: Knutsagård, Jät.
Socken: Jät Berättat av: flera personer.
Uppteckningsår: 1940. Född år _____ i _____

Åtgång (L. N. F. 31.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R No. 6950 : 1.
Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielson
Härad: Finnevald Adress: Smutsagård gård
Socken: Fät Berättat av: flera
Uppteckningsår: 1940 Född år okänt i okänd socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lunds Universitets Folkminnesarkiv
Lund.

L.U. F. 31.

Årsgång.

Att gå "årsgång" (årsgång) det var en van-
lig sed här på orten. Ty det har de gamla
talat om. Gå årsgång gjorde ej vilken som
helst ty det behövdes mod styrka och fram-
för allt djärighet, som de gamla har talat om
så skulle den som gick årsgång besöka tre
kyrkor på julanatt, och gå omkring dem tre
gångar, och för varje gång bläsa tre gånger
i nyckelhälet i kyrkodörren, och läsa fader vår
baktänges. Men den som gick årsgången
skulle detsförinnan avhålla sig från folk
ports

Skriv endast på denna sida!

2

ACC. N:R M. 6950:2.Landskap: SmålandUpptecknat av: Jenny SamuelsonHärad: TrinnevaldAdress: Skutsgård JätSocken: JätBerättat av: fleraUppteckningsår: 1940Född år okänt i adäänd sockenLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i tre dygn, ej höra en lapp gata, ej se eld
på tre dygn, och även fasta det sista dygnet
den skulle också vistas i ett mörkt rum.

Den som gick årgång fick ej skratta ej tala
ej hälsa till någon, ej se sig tillbaka, ej bli
rädd för något, han eller hon skulle gå ensam
det var vanligt att en karl i mannaåldren
gick årgång, det har inte talats om att en
kvinna gjorde det. När han kom till den
första kyrkan så mötte han "glosaen" i
kyrkporten, då kastade han benen i kors
så hade inte "glosaen" makt till att gå in
på kyrkogården hade han gjort det så
hade han ingenting för han gått forts.

Skriv endast på denna sida!

3

ACC. N:R M. 6950 : 3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielson
 Härad: Skinnerwald Adress: Truutsagård gård
 Socken: Jät Berättat av: flera
 Uppteckningsår: 1940 Född år okänt i okänd socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När han kom till den tredje andra kyrkan så mötte han en vit häst i kyrkporten som hade en kavel i munnen, då som föret kastade han benen i kors och tog kavlen i hästens mun, sen hade han ingen makt till att gå in på kyrkogården. När han kom till tredje kyrkan så mötte han en ryttare på en vit häst då gälde det att vara kvick att taga hatten av ryttaren och då som föret kasta benen i kors ty framför korsteden märkte de makten. Di gamla talade om att ryttaren var Oden, och när den som gick ärs- gängen hade förvärvat sig "kavlen och hatten" så hade han nått sin klokskap fort

Skriv endast på denna sida!

4

ACC. N:R M 6950 : 4.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielsson
 Härad: Finnevald Adress: Knutsagård Jät
 Socken: Jät Berättat av: flera
 Uppteckningsår: 1940 Född år okänt i okänd socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

den som hade gått en årgång riktigt och
 och lyckats att taga både kavel och hatt, han
 kunde se in i det fördolda. När han sen en
 juleaftonskväl gick och såg i fönstern i stugor-
 na så kunde han se den som skulle dö
 för året ty han satt huvudlös, skulle där fö-
 das ett barn så såg han modern hålla det i
 sin famn, skulle där bli brölopp så såg han
 brudparet, skulle huset brinna ner så såg
 han det. I Tralvik var en karl som heter-
 de "Tjura-Skännen" (Tjura-Lven) han hade gått
 årgång, varje juleaftonskväl gick han så länge
 som han orkade och tillade i fönstren, di gam-
 la talar om att folket förlyöd honom att säga
 postr

5

ACC. N:R. *M. 6950:5.*

Landskap: *Småland*

Upptecknat av: *Jenny Danielson*

Härad: *Skinnerwald*

Adress: *Snuttagård Jät*

Socken: *Jät*

Berättat av: *Marta Johansson*

Uppteckningsår: *1940*

Född år *1843* i *Jät*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vad han såg ty de blevo så uppstrända av det
han var också ute å gick alla aftnar såsom
Lucia, Thomas, Jul, natten till annan dagen
nyårs, trettondags, fastlags och alla torsdags-
nätter så har di gamla sagt.

Legner om dem som gått årgång, min svär-
mor talade om att i hennes släkt var en
som hetade Petter han hade gått årgång
när släkten var samlade på en begrav-
ning så gick han sen di andra var som-
nada och litta de på dem, den som då låg
utan huvud skulle först dö. Min svärmor
hade hört sin mor tala om att di var en
gång samlade på en begraving i Valeryd.

Skriv endast på denna sida!

forts

ACC. N:R

M. 6950: 6

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

Jenny Samuelson

Härad:

Svinevåld

Adress:

Knutsgård Jät

Socken:

Jät

Berättat av:

Marta Johansson

Uppteckningsår:

1940

Född år 1843 i

Jät

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i Kedeslövs socken då var Petter med där, men svärmors mor var inte somnad när Petter kom och gick. "Så du nåt sade hon" tyst tyst sade han, på morgonen så frågade hon vad säg du, han svarade "ja sa Masse i Valeryd lägga utan huc" och han blev den som först dog i släkten.

↳ Masse på Getnö i Almundryds socken gick också årsång, han var som vanligt ute och gick julnatt när det kom mitt på natten så kände han sig tröt, det kom då en och körde på vägen som han gick får jag åka sade Masse, ja sade den som körde och Masse satte sig upp. När han

forts

ACC. N:R

No. 6950:7.

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

Jenny Danielson

Härad:

Finnerövd

Adress:

Knutsgård gård

Socken:

Gård

Berättat av:

Magnus Ström

Uppteckningsår:

1940

Född år

1821

i Urshult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

satt sig upp så satt han på ett stort
 halmlars och en skata drog halmlarsen, fort
 gick det i vildaste fart, och när han åkt
 en stund så kastades han av larsen och
 stod på den plats varifrån han hade gått
 ut från kvällen. Han hade inte skullat till-
 talat den som höjde förbi honom ty det
 var Oden sjelu, och som en har hört ta-
 las om så är skatan kråkan och korpen
 Odens foglar. Sen kunde han inte gå äss-
 gång mer ty nu hade Oden tagit makten
 ifrån honom. Detta har min morfar
 Magnus Ström född i Urshult talat om
 för mig hans var född 1821 och forts

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 6950:8.Landskap: SmålandUpptecknat av: Jenny SaniehnsonHärad: SkinnervadAdress: Knutsgård gårdSocken: GårdBerättat av: sig självUppteckningsår: 1940Född år 1880 i StalpsvikLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gjennade dräng i många år hos Marse på
 "Getnö". I gamla tala om att för i tiden
 var det många som gick i väg "mesänäs-
 gång" midsommersaftens natt för att få
 se eller veta namnet på sin tillkommande
 kärre hälft. I min barndom talades det om en
 bonde i Stalpsvik som kallades för "doppel-
 Schannen" (Luen Luenson) att i hans rum där
 man låg och sov låg en tia på bordet varje
 torsdagsmorgon men så var han också ute
 och gick varje torsdagsnatt, och vid en ränis
 lite från hans hem kunde han aldrig höra förlit
 med sin härt ty han gick inle fram.

Gård i Stugust 1940. Jenny Saniehnson.

Skriv endast på denna sida!